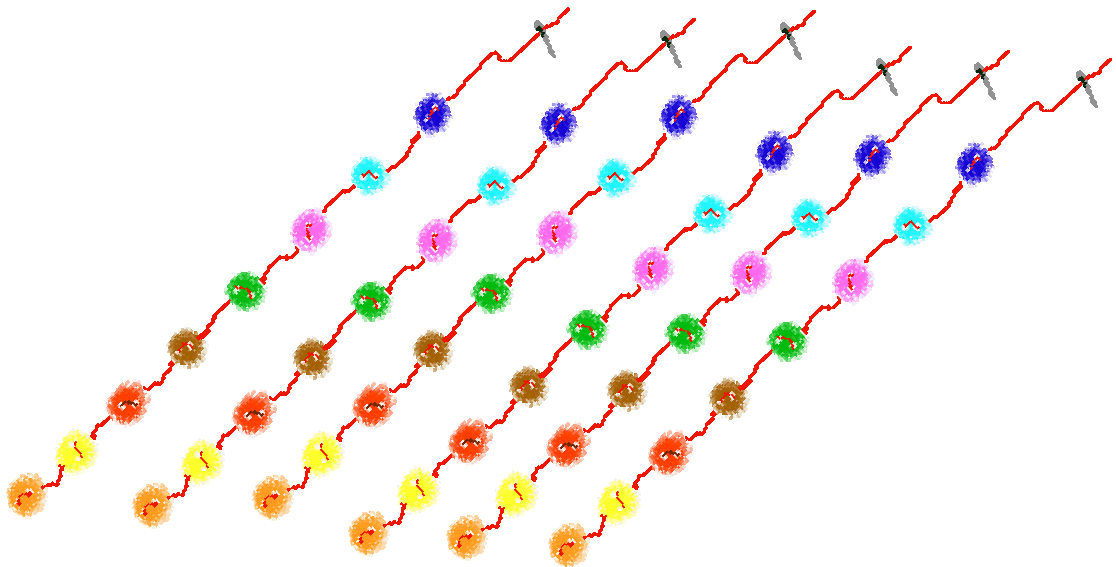

การอบรมเรื่อง การบริหารจัดการด้านความปลอดภัย

อาชีพอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ห้องประชุม ๑ ชั้น ๕ สถาบันโรคทรวงอก

สถาบันทันตกรรม กรมการแพทย์

ร่วมกับ

กลุ่มงานทันตกรรม สถาบันโรคทรวงอก

โครงการจัดอบรมร่วม ระหว่างสถาบันทันตกรรมและกลุ่มงานทันตกรรม สถาบันโรคทรวงอก

ประจำปี ๒๕๕๓

หัวข้อ “การบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน”

การตรวจวัดระดับความเข้มข้นของปรอทของบรรยากาศภายในสถานบริการทันตกรรม (Routine monitoring for mercury exposure) จัดเป็นเงื่อนไขขบวนการเฝ้าระวังทางสุขภาพสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปรอทเป็นวัสดุในการเตรียมอมัลกัม และประกอบเข้ากับการตรวจประเมินความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ปรอท จัดเป็นขบวนการที่จำเป็นในการทำให้เกิดมาตรฐานที่ดีในการใช้ปรอทอย่างปลอดภัยในสถานบริการทางทันตกรรม เป็นแผนการเฝ้าระวังโรคที่จำเป็นต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการหาระดับปรอทในเลือดหรือปัสสาวะของทันตบุคลากร และการถ่ายทอดความรู้แก่ทันตแพทย์เจ้าของสถานบริการ และผู้ช่วยทันตแพทย์ซึ่งดำรงสถานะเหมือนลูกจ้างของทันตแพทย์ที่นายจ้างจำเป็นต้องให้ความคุ้มครองสุขภาพตามกฎหมายแรงงาน และยังใช้เป็นตัวชี้วัดในการประเมินผลประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลในขบวนการจัดการให้เกิดมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดีของสถานบริการทันตกรรม

การดำเนินการให้เกิดความถูกต้องจำเป็นต้องมีความรู้ทักษะในการประเมินความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ทั้งยังช่วยขยายขอบเขตความรู้ความสามารถในการดำเนินการประเมินความเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายจากสิ่งคุกคามอื่นๆตามมาด้วย จึงจำเป็นต้องมีการจัดอบรมให้แก่ผู้ปฏิบัติงานทั้งที่จะเป็นวิทยากรในการนำองค์ความรู้ไปเผยแพร่ และผู้ที่นำความรู้ไปใช้ในทางปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานของตนเอง

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา การจัดทำแนวปฏิบัติในการใช้ปรอทให้เกิดความปลอดภัยในงานทันตกรรม สถาบันทันตกรรมได้รับความร่วมมือจากกลุ่มงานทันตกรรม สถาบันโรคทรวงอกในการมอบหมายให้ทันตแพทย์ของกลุ่มงานได้เข้ามาเป็นคณะทำงานในการจัดทำแนวปฏิบัติที่กล่าวจนสำเร็จลุล่วงไปแล้ว ส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการร่วมกันในอีกทางหนึ่ง บัดนี้การดำเนินงานอยู่ในขั้นตอนของการส่งเสริมให้หน่วยงานทันตกรรมได้นำแนวปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือในสังกัดกรมการแพทย์ ประกอบกับกลุ่มงานทันตกรรม สถาบันโรคทรวงอกได้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติในการใช้ปรอทอย่างจริงจังจนน่าที่จะเป็นต้นแบบในการถ่ายทอดองค์ความรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานทันตกรรมด้วยอีกทางหนึ่ง ตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบด้านวิชาการของหน่วยงานในสังกัดกรมการแพทย์ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา การร่วมมือในการจัดอบรมร่วมกันจึงช่วยส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางวิชาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานทั้งสองได้อีกทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อประสานการจัดอบรมร่วมกันระหว่างสถาบันทันตกรรมและกลุ่มงานทันตกรรม สถาบันโรคทรวงอก
๒. เพื่อสร้างโอกาสให้หน่วยงานทันตกรรมมีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ระหว่างกัน
๓. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และทักษะทางปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยงในการได้รับอันตรายจากสิ่งคุกคามในด้านสารเคมี และในรูปแบบอื่นๆ ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานทางทันตกรรมทั้งทันตแพทย์ ทันตภิบาลและผู้ช่วยทันตแพทย์

เป้าหมาย : ดำเนินการจัดอบรมให้แก่ผู้ปฏิบัติงานทันตกรรมทั้ง ทันตแพทย์ และผู้ช่วยทันตแพทย์โรงพยาบาล
ในสังกัด กรมการแพทย์และหน่วยงานอื่นที่สนใจ จำนวน ๕๐ คนโดยประมาณ เวลา ๑ วัน

แนวทางดำเนินการ

๑. ประสานการจัดอบรมระหว่างสถาบันทันตกรรม และสถาบันโรคทรวงอก
๒. ติดต่อประสานการจัดอบรมจากคณะวิทยากร สำนักควบคุมและป้องกันโรคจากการประกอบวิชาชีพ
๓. ขอความอนุเคราะห์อาหารกลางวัน ๑ มื้อ จากผู้อุปถัมภ์และผู้เข้าอบรมและคณะทำงาน จำนวน ๕๐ คน
๔. ออกแบบและจัดทำแบบฟอร์มใช้เป็นเครื่องมือใช้การเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามประเมินความเสี่ยง
จากภาวะการทำงานที่เกี่ยวข้องกับปรอทของกลุ่มตัวอย่าง etc.

ประชาสัมพันธ์โครงการ เชิญชวนกลุ่มงานทันตกรรม ในโรงพยาบาลทั้งในและนอกสังกัดกรมการแพทย์ให้เข้า
ร่วมโครงการ จำนวน ๕๐ คน ได้แก่

- ๔.๑ กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลราชวิถี
  - ๔.๒ กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลเลิดสิน
  - ๔.๓ กลุ่มงานทันตกรรม สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติ มหาราชนิ
  - ๔.๔ กลุ่มงานทันตกรรม สถาบันประสาทวิทยา
  - ๔.๕ กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลสงฆ์
  - ๔.๖ กลุ่มงานทันตกรรม สถาบันชัยยารักษ์
  - ๔.๗ กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลนพรัตน์ราชธานี
  - ๔.๘ กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลตากสิน
  - ๔.๙ กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลปทุมธานี
  - ๔.๑๐ กลุ่มงานทันตกรรม สถาบันโรคทรวงอก
  - ๔.๑๑ กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลและศูนย์บริการสาธารณสุข ในสังกัด
กรุงเทพมหานคร
  - ๔.๑๒ กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
  - ๔.๑๓ กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
  - ๔.๑๔ กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลตากสิน
๕. จัดอบรมบรรยายและฝึกปฏิบัติงาน การประเมินความเสี่ยงจากอันตรายในการปฏิบัติงานทันตกรรม
โดยใช้สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือและบุคลากรกลุ่มงานทันตกรรม สถาบันโรคทรวงอก
๖. ประเมินผลการอบรม และติดตามผลการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจากผู้เข้าอบรม ภายหลัง
การอบรม

วันเวลาและสถานที่จัดอบรม

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๕ สถาบันโรคทรวงอก

งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน จากโครงการแผนงานพัฒนามาตรฐานควบคุมการใช้ปรอทให้เกิดความปลอดภัย
ในงานทันตกรรม (โครงการย่อยที่ ๓) จากเงินงบประมาณตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงสถาบัน
ทันตกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓

กรณี ค่าอาหารกลางวันสำหรับคณะวิทยากร ผู้เข้าอบรมและคณะทำงานฯ

จำนวน ๕๐ คน ได้รับการสนับสนุนจากผู้อุปถัมภ์ภาคเอกชน

ผลที่ได้รับตามโครงการ

การเกิดขึ้นของกลไกในการประเมินความเสี่ยงในการได้รับอันตรายจากสิ่งคุกคามต่อสุขภาพของ
ผู้ปฏิบัติงานในการปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมการใช้ปรอทอย่างปลอดภัยในสถานบริการทันตกรรม
ตามมาตรฐานที่กำหนดขึ้น และสามารถประสานบูรณาการร่วมกับขบวนการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน
การพัฒนาคุณภาพบริการโรงพยาบาล (Hospital Accreditation ; HA) ของ พ.ร.พ.

กำหนดการประชุมในหัวข้อ บริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๕ อาคารเฉลิมพระเกียรติ สถาบันโรคทรวงอก

cc

- ๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ น. ลงทะเบียนการอบรมและเปิดการประชุม
- ๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น. กรอบแนวคิดในการดำเนินงานอาชีวอนามัย และ
ความปลอดภัยในสถานบริการทางทันตกรรม
โดย น.ส.เพ็ญศรี อนันตกุลนธิ
- ๑๐.๐๐ - ๑๑.๐๐ น. โรคจากการประกอบอาชีพในบุคลากรทางทันตกรรม
โดย นางพรรณศิริ กุลปวโรภาส
- ๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. การประเมินความเสี่ยงจากการทำงานในสถานบริการทางทันตกรรม
โดย นายฉัฐพงษ์ แหละหมั่น
- ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. Workshops ฝึกปฏิบัติการประเมินความเสี่ยงจากอันตรายใน
คลินิกทันตกรรม
โดย นางพรรณศิริ กุลปวโรภาส น.ส.เพ็ญศรี อนันตกุลนธิ
นายฉัฐพงษ์ แหละหมั่น รอ.หญิงวิษุตา โสจนาพันธ์

ข้อสรุปจากการประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพ กลุ่มที่ ๑

สิ่งคุกคามสุขภาพที่พบ ขั้นตอนการทำงาน / สิ่งที่คุณคุกคาม	ผลการจัดอันดับความเสี่ยง			วิธีดำเนินการเพื่อ การป้องกัน ควบคุม หรือแก้ไขปัญหา ความเสี่ยงที่พบ
	ลำดับ ความ เป็น อันตราย (A)	โอกาส ของ การเกิด อันตราย (B)	การจัดอันดับความ เสี่ยง = (A) x (B) สูง (6 ถึง 9) ปานกลาง (3 ถึง 4) ต่ำ (1 ถึง 2)	
กลุ่มที่ ๑				
๑. การชักประวัติ-ทางชีวภาพ (การปนเปื้อนจากเชื้อโรค)	๒	๒	๔	1
๒. การ x-ray - ทางกายภาพ (การป้องกันรังสี)	๑	๑	๑	
๓. ฆนระรักษา - ทางชีวภาพ (การติดเชื้อ)	๒	๑	๒	
- ทางเคมี(ไอปรอท)	๑	๑	๑	
- ทางการยศาสตร์ (ลักษณะการทำงานบุคลากร)	๑	๒	๒	
- ทางจิตวิทยาฯ (ความเครียด)	๑	๑	๑	
- อุบัติเหตุ	๑	๑	๑	
๔. การทำความสะอาดเครื่องมือ - อุบัติเหตุ	๒	๑	๒	
- ทางเคมี	๑	๑	๑	

กลุ่มที่ ๒

๑. การชักประวัติ-ทางชีวภาพ (ไวรัส)	๒	๓	๖	- ตรวจวัดกรองใส่อุปกรณ์ ป้องกัน - Pt Hcp B , HIV ให้ทำเป็นรายสุดท้าย
๒. ทางชีวภาพ (แบคทีเรีย)	๒	๒	๔	
๓. กายภาพ (เสียงดัง)	๒	๒	๔	
๔. ความเครียด	๒	๒	๔	
๕. ความรุนแรงจากคนไข้	๒	๒	๔	

กลุ่มที่ ๓ - ๔

สิ่งคุกคามสุขภาพที่พบ	ผลการจัดอันดับความเสี่ยง			วิธีดำเนินการเพื่อการป้องกัน ควบคุม หรือแก้ไขปัญหาค ความเสี่ยงที่พบ
	ลำดับ ความเป็น อันตราย (A)	โอกาสของ การเกิด อันตราย (B)	การจัดอันดับความ เสี่ยง = (A) x (B) สูง (6 ถึง 9) ปานกลาง (3 ถึง 4) ต่ำ (1 ถึง 2)	
๑. เจ้าหน้าที่ธุรการ	๓	๒	๖	มีระบบคัดกรอง แต่ไม่มีการ แยกโซน ระบบคัดกรอง
๒. ทันตแพทย์	๓	๒	๖	ไม่มีอุปกรณ์ป้องกัน น้ำยา fixer บางชิ้นไม่มีแช่
๓.เจ้าหน้าที่ห้อง	๒	๑	๒	ใช้มือแยก - อันตรายต่อการ ถูกของมีคมที่มิดำ
๔. ห้อง x-ray	๑	๑	๑	ไม่มีปิด หน้าไม่ติดกำแพง

หมายเหตุ กรณีซักประวัติ ให้ใส่ mask ทุกคน

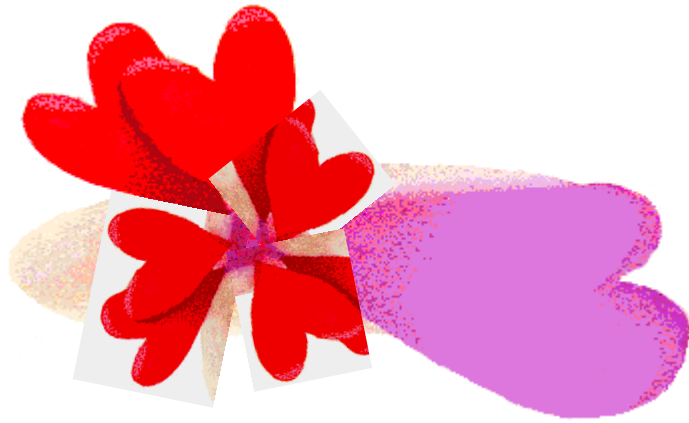
ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ / ความรู้ความเข้าใจ / การนำความรู้ไปใช้				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่					
1. การบริการของเจ้าหน้าที่	10=35.72%	17=60.71%	1=3.57%		
2. การประสานงานของเจ้าหน้าที่โครงการ	7=25%	17=60.71%	3=10.72%		
3. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	9=32.14%	17=60.71%	2=7.14%		
4. การให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่	8=28.57%	17=60.71%	3=10.72%		
ด้านความรู้ความเข้าใจ					
1. ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ก่อนการอบรม	4=14.28%	11=29.29%	10=35.71%	3=10.72%	
2. ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้หลังการอบรม	7=25%	18=64.29%	3=10.71%		
3. สามารถบอกประโยชน์ได้	7=25%	17=60.72%	4=14.28%		
4. สามารถอธิบายรายละเอียดได้	5=17.86%	17=60.71%	6=21.43%		
5. สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนางานอย่างเป็นระบบ	5=17.86%	17=60.71%	6=21.43%		
6. บุรณาการทางความคิดสู่การทำงานเป็นทีม/การปรับตัวของบุคลากร/การปฏิรูประบบการทำงานในการปฏิบัติงาน	6=21.43%	17=60.71%	5=17.86%		
ด้านการนำความรู้ไปใช้					
1. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	6=21.43%	21=75%	1=3.57%		
2. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดแก่ผู้ร่วมงานได้	6=21.43%	18=64.29%	4=14.28%		

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- อยากให้มีการถ่ายทอดเชิงรุก เหมือนกับการถ่ายทอดองค์ความรู้การควบคุมไอปรอท

รูปภาพการจัดประชุมอบรม

Thank
YOU!